

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3262

Vragen van het lid **Ouwehand** (PvdD) aan de Ministers van Justitie en Veiligheid en van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *intimidatie van toezichthouders door de vee- en vleessector* (ingezonden 1 mei 2019).

Antwoord van Minister **Schouten** (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit), mede namens de Minister van Justitie en Veiligheid (ontvangen 2 juli 2019)

Vraag 1

Wat vindt u ervan dat een keuringsarts van de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA) is neergeslagen door de eigenaar van het slachthuis waar zij aan het werk was, zoals de politie heeft bevestigd aan RTL Nieuws?¹

Antwoord 1

Ik vind iedere vorm van agressie of geweld tegen medewerkers van de NVWA onaanvaardbaar. Medewerkers in dienst van de overheid moeten ongestoord en veilig hun werk kunnen uitvoeren. Mijn medeleven gaat uit naar de betrokken NVWA-dierenarts en haar collega's.

Vraag 2

Wanneer werd u geïnformeerd dat een van de keuringsartsen van de NVWA een klap tegen haar hoofd heeft gekregen toen zij toezicht probeerde te houden in een slachthuis?

Antwoord 2

Ik ben dezelfde dag geïnformeerd.

Vraag 3

Is het waar dat het bedrijf is stilgelegd tot dat er een gesprek heeft plaatsgevonden tussen de NVWA en het slachthuis?

Antwoord 3

Ja, de NVWA heeft op 26 april jl. per direct haar werkzaamheden op het bedrijf gestaakt en de erkenning van het bedrijf geschorst.

¹ <https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/4691541/eigenaar-slachthuis-slaat-vrouw-neer-bij-inspectie-nvwa>

Vraag 4

Waarom geldt er geen zero tolerance-beleid voor geweld tegen toezichthouders?

Antwoord 4

Geweld tegen mensen met een publieke taak is ontoelaatbaar. Dat betekent dat er zero-tolerance beleid is voor geweld tegen toezichthouders. Aangifte wordt door de politie altijd opgenomen en met prioriteit behandeld. Het OM vordert 200% strafverzwaring in zijn beoordeling van de ernst van het feit, zoals ook opgenomen is in de strafvorderingsrichtlijnen van het OM. In dit concrete geval zijn daarnaast de werkzaamheden direct gestaakt en is de erkenning van het bedrijf tijdelijk geschorst, zodat er niet meer geslacht mocht worden.

Vraag 5

Wat zou het gesprek tussen de NVWA en het slachthuis moeten opleveren?

Antwoord 5

Op 7 mei jl. heeft de eigenaar van het slachthuis in een gesprek verantwoording afgelegd over zijn gedrag aan vertegenwoordigers van de NVWA. Daarnaast heeft hij de NVWA schriftelijke garanties gegeven die er voor moeten zorgen dat herhaling wordt voorkomen. Toezichthouders van de NVWA moeten te allen tijde onder normale en veilige omstandigheden en op adequate wijze hun werkzaamheden op het bedrijf kunnen uitvoeren.

Vraag 6

Kunt u bevestigen dat de eigenaar van dit slachthuis in 2017 en in 2018 is beboet voor het aanvoeren van koeien die kreupel en ziek waren?

Antwoord 6

In 2017 en 2018 zijn overtredingen op dit slachthuis vastgesteld die hebben geleid tot een boeterapport in verband met de aanvoer van niet-transportwaardige runderen.

Vraag 7

Onderschrijft u de analyse dat de eerdere boetes naar alle waarschijnlijkheid slechts het topje van de ijsberg waren, en dat dit slachthuis naar alle waarschijnlijkheid wel vaker de regels overtrad? Zo nee, kunt u dit uitsluiten?

Antwoord 7

Mijn beeld over de naleving bij dit slachthuis is gebaseerd op de constateringen van de inspecteurs van de NVWA. Ik kan van geen enkel bedrijf uitsluiten dat het regels overtreedt op momenten dat er geen toezichthouder aanwezig is om dit waar te kunnen nemen.

Vraag 8

Waarom gaat de NVWA in gesprek met de eigenaar van een slachthuis die al vaker heeft laten zien de toch al beperkte regels omtrent dierenwelzijn niet te respecteren?

Antwoord 8

Het geweld tegen de medewerker van de NVWA was de aanleiding voor het gesprek. Zie mijn antwoord bij vraag 5.

Vraag 9

Wat moet er precies gebeuren voordat u zegt: dit slachthuis gaat dicht en blijft dicht?

Antwoord 9

Vanwege dit incident heeft de NVWA de erkenning van het slachthuis met onmiddellijke ingang geschorst. Een schorsing moet proportioneel zijn, dat wil zeggen, niet langer duren dan strikt noodzakelijk om tot naleving te komen. Daarom is de schorsing vanaf 20 mei opgeheven nadat in het gesprek met de ondernemer aanvullende afspraken zijn gemaakt om de veiligheid van de NVWA-medewerkers te garanderen. Onder deze voorwaarden valt onder andere de afspraak dat de eigenaar niet aanwezig mag zijn op het moment

dat er NVWA-medewerkers op het terrein van het slachthuis zijn en dat de NVWA-inspecties tot nader order door twee medewerkers uitgevoerd zullen worden, op kosten van het bedrijf. Het permanent sluiten van een slachthuis kan alleen in uitzonderlijke gevallen waarin volstrekt duidelijk is dat de regelgeving over de volle breedte blijvend zal worden overtreden. Daar is in dit geval geen sprake van.

Vraag 10

Kunt u bevestigen dat het geweld tegen de keuringsarts volgde op een discussie tussen de eigenaar van het slachthuis en de keuringsarts over de keuring van een koe?

Antwoord 10

In deze casus is door een medewerker van de NVWA en de NVWA aangifte gedaan van mishandeling door iemand in het slachthuis. De verdachte is aangehouden. Over de toedracht of de achtergrond van de verdachte kan ik in het belang van het lopende onderzoek geen verdere mededelingen doen.

Vraag 11

Vindt u dat een te controleren bedrijf zich mag bemoeien met het werk, de afwegingen en de beslissingen van de toezichthouder? Zo ja, waarom?

Antwoord 11

Betrokkenen van een te controleren bedrijf mogen een toezichthouder niet beïnvloeden in zijn toezichthoudende werkzaamheden. Wel kunnen zij hun kant van het verhaal vertellen. Zo kan het bedrijf ter plekke door de toezichthouder gehoord worden en kan dit worden vastgelegd in het rapport van bevindingen. Ook kan het bedrijf naderhand zijn zienswijzen naar voren brengen tegen voornemens tot het opleggen van bestuurlijke boetes of bezwaar of beroep tegen sanctiebesluiten indienen.

Vraag 12

Hoe verklaart u dat er überhaupt een discussie kan ontstaan tussen de dienstdoende toezichthouder en een medewerker of de eigenaar van het bedrijf dat gecontroleerd wordt?

Antwoord 12

Toezichthouders houden doorgaans toezicht op bedrijven die op dat moment in productie zijn. Dit betekent dat er ook medewerkers van het bedrijf aanwezig zijn en het in sommige gevallen ook noodzakelijk is om hen te betrekken bij het toezicht. Juist wanneer de toezichthouder overtredingen constateert is het vaak zinvol om deze met de medewerkers van het bedrijf te bespreken om verbetering te realiseren of herhaling te voorkomen. Dat niet iedereen het prettig vindt om aangesproken te worden op overtredingen spreekt daarbij voor zich. Dit is echter nooit een argument voor enige vorm van agressie of geweld.

Vraag 13

Hoe vaak komt het voor dat een medewerker of de eigenaar van een bedrijf in de vee- en vleessector bij een controle dan wel regulier toezicht in discussie gaat of zich bemoeit met het werk van de NVWA-inspecteur die toezicht uitoefent op een bedrijf?

Antwoord 13

De NVWA houdt hier geen registratie van bij.

Vraag 14

Is het hinderen van een NVWA-inspecteur of -toezichthouder door het betrokken bedrijf door bemoeienis of anderszins een strafbaar feit, zoals ook het hinderen van de politie door bemoeienis of anderszins een strafbaar feit is?

Antwoord 14

Ja, dat is een strafbaar feit. Artikel 184 van het Wetboek van Strafrecht bepaalt dat het opzettelijk beletten, belemmeren of verijdelen van een handeling ter uitvoering van enig wettelijk voorschrift door een opsporings-

of toezichtambtenaar wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie

Vraag 15

Zo nee, bent u bereid het hinderen van een NVWA-inspecteur of -toezichthouder door het te controleren bedrijf, door bemoeienis of anderszins, strafbaar te stellen ten behoeve van de veiligheid en de onafhankelijkheid van NVWA-medewerkers?

Antwoord 15

Zie mijn antwoord bij vraag 14.

Vraag 16

Deelt u de mening dat geweld tegen, en bedreiging en intimidatie van toezichthouders onacceptabel en ontoelaatbaar is? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke sancties zet u op deze geweldpleging tegen de toezichthouder?

Antwoord 16

Ja. De werkzaamheden op het bedrijf zijn onmiddellijk gestaakt en de erkenning van het bedrijf is geschorst (zie ook mijn antwoord op de vragen 5 en 9) gegeven dat een dergelijk incident zich niet zou herhalen. Daarnaast is aangifte gedaan en zal eventuele geleden schade worden verhaald op degene die het geweld tegen de medewerkster heeft gebruikt.

Vraag 17

Kunt u bevestigen dat het geweld tegen de keuringsarts in het slachthuis in Drachten geen op zichzelf staand incident is, maar dat het vaker voorkomt dat een NVWA-inspecteur (thuis) wordt bedreigd, geschopt, geslagen, van de weg wordt gereden, wordt gestoken met een hooivork en moet rennen voor zijn veiligheid?^{2 3}

Antwoord 17

Ja, het komt helaas vaker voor dat agressie en geweld tegen NVWA-inspecteurs wordt gebruikt.

Vraag 18

Kunt u bevestigen dat inspecteurs zelfs kogelbrieven krijgen en met hun hele gezin moeten onderduiken?⁴

Antwoord 18

Ja, helaas zijn er enkele gevallen van dusdanig ernstige bedreigingen dat ingrijpende beveiligingsmaatregelen in de persoonlijke levenssfeer van de betrokken inspecteurs en hun gezinnen getroffen moesten worden.

Vraag 19

Kunt u bevestigen dat de NVWA het meestal niet naar buiten brengt als zoiets is gebeurd en dat het dus vaker voorkomt dan gedacht?⁵

Antwoord 19

De NVWA brengt niet elke casus van agressie en geweld individueel naar buiten, mede omdat dit niet altijd in het belang van de veiligheid van de medewerker of het strafrechtelijke onderzoek is. In het NVWA-jaarverslag 2017 is wel het aantal gemelde incidenten opgenomen. Bij de publicatie hiervan is juist extra aandacht voor dit onderwerp gevraagd⁶.

Vraag 20

Hoeveel meldingen zijn er de afgelopen tien jaar gedaan van a) hinderen van een inspecteur of keuringsarts tijdens het uitoefenen van zijn taak b) intimidatie van een inspecteur of keuringsarts c) bedreiging van een

² https://twitter.com/NVWA_Expertdier/status/1121789182261653506

³ https://twitter.com/NVWA_Expertdier/status/1122030743994150912

⁴ https://twitter.com/NVWA_Expertdier/status/1122030743994150912

⁵ https://twitter.com/NVWA_Expertdier/status/1122031913672294400

⁶ <https://www.nvwa.nl/nieuws-en-media/nieuws/2018/05/22/jaarverslag-2017-veelheid-vraagt-om-scherpe-keuzes>

inspecteur of keuringsarts en d) fysiek geweld tegen een inspecteur of keuringsarts?

Antwoord 20

Bij de registratie van incidenten wordt deze categorisering niet toegepast. Gegevens over gemelde incidenten op het gebied van agressie en geweld zijn beschikbaar vanaf 2015. Daarvoor werd dit niet op een eenduidige wijze bijgehouden.

	2015	2016	2017	2018
Aantal gemelde incidenten persoonlijke beveiliging (persoonsbeveiliging en agressie en geweld)	53	85	77	76

Vraag 21

Wordt er altijd melding gedaan als bovengenoemde situaties zich voordoen? Zo ja, hoe weet u zo zeker dat alle NVWA-medewerkers zich vrij voelden het te melden als zij werden gehinderd, geïntimideerd of bedreigd en dat zij de situatie daadwerkelijk hebben gemeld? Zo nee, hoe vaak hebben bovengenoemde situaties zich de afgelopen tien jaar in werkelijkheid voorgedaan?

Antwoord 21

Het is NVWA-beleid dat alle incidenten met agressie of geweld worden gemeld. Dit is vastgelegd in een procedure. Het melden wordt gestimuleerd door middel van opleiding en voorlichting. Echter, evenals bij vergelijkbare organisaties, bestaat ook binnen de NVWA het vermoeden dat niet alle incidenten (onverwijld) worden gemeld. Hoe groot dit aantal is, valt niet met zekerheid te zeggen.

Opvolging van incidenten die niet werden gemeld, maar later alsnog in beeld kwamen, laat zien dat daaraan verschillende redenen ten grondslag liggen (bijv. eigen beoordeling ernst incident, administratieve last die melding meebrengt, er is reeds aangifte gedaan/contact met de politie, twijfel over nut van het melden).

Vraag 22

Bij wie kunnen of moeten inspecteurs of keuringsartsen melding doen als zij worden gehinderd, geïntimideerd, bedreigd of nog erger?

Antwoord 22

Intimidatie of bedreiging wordt direct aan de leidinggevende gemeld. Indien nodig wordt direct de hulp van de politie ingeroepen.

Vraag 23

Kunt u bevestigen dat een NVWA-inspecteur of keuringsarts vaak alleen is op het bedrijf dat hij/zij moet controleren, en in elk geval op kleine en middelgrote slachterijen altijd alleen aan het werk is?

Antwoord 23

Ja.

Vraag 24

Vindt u dit verantwoord, gelet op de veiligheid en de onafhankelijkheid van deze medewerkers?

Antwoord 24

NVWA-inspecteurs zijn professionals die in staat zijn zelfstandig hun werk uit te voeren. Wanneer er redenen zijn om op voorhand aan te nemen dat een inspectie door één inspecteur tot een onveilige situatie leidt, dan wordt de inspectie door twee medewerkers uitgevoerd of kan hulp van de politie ingeschakeld worden.

Vraag 25

Zouden de inspecteurs en keuringsartsen hun inspecties en controles liever met zijn tweeën uitvoeren? Zo nee, hoe weet u dat zo zeker? Heeft u dit aan de medewerkers zelf gevraagd? Zo ja, waarom stelt u de veiligheid en onafhankelijkheid van NVWA-medewerkers niet voorop en gaat u over op een werkwijze waarbij inspecties en keuringen altijd door een team van minstens twee mensen worden uitgevoerd?

Antwoord 25

Het komt voor dat inspecteurs hun werk liever met z'n tweeën zouden willen doen dan alleen. De reden dat dit niet gebeurt is dat dit geen effectieve inzet van de schaarse NVWA-capaciteit is en staat ook los van veiligheid en onafhankelijkheid. Zoals hierboven aangegeven worden andere maatregelen getroffen wanneer die in het gedrang zijn.

Vraag 26

Bent u voornemens dit slachthuis onder verscherpt toezicht te plaatsen, waarbij inspecties en controles voortaan met twee medewerkers worden uitgevoerd?

Antwoord 26

Zie mijn antwoord op vraag 4 en 5. Een van de voorwaarden voor het opheffen van de tijdelijke schorsing van de erkenning van het bedrijf is dat het toezicht voorlopig door twee NVWA-medewerkers wordt uitgevoerd. De kosten voor deze tweede medewerker worden aan het bedrijf doorbelast.

Vraag 27

Kunt u bevestigen dat voor boerderij-inspecties geldt dat soms al van tevoren agressieproblemen worden verwacht en dat dan de politie wordt meegevraagd door de NVWA?⁷

Antwoord 27

Indien bekend is dat de veiligheid van inspecteurs in gevaar kan komen door agressie en geweld van een gecontroleerde of de toegang tot het bedrijf niet mogelijk is, wordt politie vooraf gevraagd om te assisteren. Indien dit ter plaatse blijkt wordt de politie gebeld.

Vraag 28

Hoe vaak is het de afgelopen tien jaar voorgekomen dat de NVWA de politie mee wilde hebben op een inspectie? Kunt u toelichten wat de betreffende aanleidingen daarvoor waren?

Antwoord 28

Sinds 2012 wordt gemiddeld 35 keer per jaar door de politie assistentie verleend bij een inspectie van de NVWA. De ondersteuning is over het algemeen op verzoek van de NVWA; de politie registreert niet de specifieke aanleidingen.

Vraag 29

Hoe vaak is het de afgelopen tien jaar voorgekomen dat de NVWA de politie mee wilde hebben op een herinspectie? Kunt u dit toelichten wat de betreffende aanleidingen daarvoor waren?

Antwoord 29

De politie en de NVWA registreren dit niet specifiek in hun systemen. Deze assistentie valt onder het bij vraag 28 genoemde aantal.

Vraag 30

Hoe vaak had de politie geen capaciteit beschikbaar om deze verzoeken te kunnen inwilligen?

Antwoord 30

De politie en de NVWA registreren dit niet specifiek in hun systemen.

⁷ https://twitter.com/NVWA_Expertdier/status/1122036323580358656

Vraag 31

Hoe vaak is de (her-)inspectie daardoor afgeblazen?

Antwoord 31

Hierover worden geen gegevens geregistreerd.

Vraag 32

Hoe vaak is de (her-)inspectie toch doorgezet, zonder aanwezigheid van de politie?

Antwoord 32

Hierover worden geen gegevens geregistreerd.

Vraag 33

Op hoeveel boerderijen verwacht de NVWA geconfronteerd te kunnen worden met problemen in de sfeer van hinderen bij het werk, intimidatie, bedreiging en geweld?

Antwoord 33

Op hoeveel bedrijven problemen in de sfeer van hinderen bij het werk, intimidatie, bedreiging of geweld verwacht wordt, is niet met zekerheid te zeggen. Wel houdt de NVWA historische gegevens bij die voor dergelijke gevallen mogelijk een voorspellende waarde kunnen hebben.

Vraag 34

Kunt u toelichten hoe dit cijfer zich verhoudt tot de toezichtintensiteit van slechts 2% tot 3% van de primaire bedrijven per jaar? Reflecteert het cijfer de ervaringen van de NVWA op de veehouderijbedrijven waar zij daadwerkelijk is geweest? Zo ja, welke extrapolatie naar de veehouderij als geheel moet er dan nog worden gemaakt? Zo nee, hoe zit het dan?

Antwoord 34

Nee. Zoals aangegeven bij vraag 33 heb ik geen gegevens om deze vergelijking mee uit te kunnen voeren. Daarbij geldt dat door het risicogebaseerde toezicht er relatief vaker bedrijven worden bezocht waar iets aan de hand is, waarmee deze groep geen representatief beeld geeft voor de gehele populatie.

Vraag 35

Erkent u dat zonder extrapolatie geen compleet beeld kan worden gevormd van de daadwerkelijke omvang van het probleem van intimidatie, bedreiging en geweld door veehouders jegens de toezichthouder, gelet op het feit dat jaarlijks 97% tot 98% van de primaire bedrijven buiten beeld blijft bij reguliere inspecties?

Antwoord 35

Zoals aangegeven bij vraag 33 heb ik geen gegevens om deze vergelijking mee uit te kunnen voeren.

Vraag 36

Hoeveel diertransporten vinden er plaats op jaarbasis, uitgesplitst per diersoort en per bestemming? Hoeveel hiervan worden ter plekke gecontroleerd door een NVWA-medewerker?

Antwoord 36

Nationale transporten (binnen Nederland) worden niet structureel geregistreerd.

Alle internationale transporten met levende dieren, met uitzondering van eendagskuikens, worden vooraf door de NVWA gecontroleerd, en worden met een goedgekeurd certificaat in TRACES geregistreerd. Eendagskuikens en broedeieren worden steekproefsgewijs gecontroleerd. Daarnaast vinden er risico-gebaseerd en steekproefsgewijs wegcontroles plaats op nationale en internationale transporten.

Hieronder treft u een overzicht aan van de verschillende zendingen die in de afgelopen jaren in TRACES zijn geregistreerd. Ik merk hierbij ter toelichting op dat een transport uit meerdere zendingen kan bestaan.

Hieronder volgen de overzichten uit TRACES van uitgaande zendingen van levende dieren vanuit Nederland.

Paarden vanuit Nederland

NAAM	2016	2017	2018
België	992	999	891
Bulgarije	26	27	10
Denemarken	383	411	333
Duitsland	1.737	1.837	1.935
Estland	18	10	24
Finland	255	216	203
Frankrijk	1.207	766	488
Griekenland	10	17	15
Hongarije	174	282	320
Ierland	227	260	256
Italië	1.047	990	1.074
Kroatië	14	10	9
Letland	3	11	6
Litouwen	1	14	8
Luxemburg	23	11	12
Malta	22	10	4
Oostenrijk	259	301	303
Polen	328	339	293
Portugal	163	237	190
Roemenië	23	14	38
Slovenië	16	43	5
Slowakije	96	120	139
Spanje	1.038	1.051	1.164
Tsjechië	46	34	75
Verenigd Koninkrijk	2.030	2.507	2.441
Zweden	1.076	1.178	967
Totaal EU-landen	11.214	11.695	11.203
3e Landen	23.469	24.746	23.831

Runderen vanuit Nederland

NAAM	2016	2017	2018
België	2.366	2.839	2.703
Bulgarije	1	17	15
Cyprus	1		
Denemarken	2	3	3
Duitsland	1.009	1.773	932
Estland	1	2	8
Frankrijk	88	57	77
Griekenland	5	8	12
Hongarije	136	228	133
Ierland	7	5	10
Italië	149	75	72
Kroatië	8	40	30
Letland	28	27	33
Litouwen	3	6	12
Luxemburg	3	3	6
Malta		1	10
Oostenrijk	1	1	2
Polen	124	401	370
Portugal	8	17	18
Roemenië	43	58	42
Slovenië		7	6
Slowakije	7	12	6
Spanje	287	509	457
Tsjechië	8	4	12
Totaal EU-landen	4.285	6.093	4.969
3e landen	783	1.503	1.139

Varkens vanuit Nederland

NAAM	2016	2017	2018
België	2.243	2.466	2.327
Bulgarije	9	13	8
Cyprus	1		
Denemarken		1	
Duitsland	32.016	28.549	22.400
Frankrijk	82	136	98
Griekenland	55	7	3
Hongarije	304	213	22
Ierland	2	2	4
Italië	588	545	469
Kroatië	286	242	201
Litouwen	3	1	3
Luxemburg	108	77	70
Malta			2
Oostenrijk	33	48	59
Polen	1.019	608	398
Portugal	33	7	6
Roemenië	272	250	123
Slovenië	64	90	73
Slowakije	19	7	13
Spanje	423	526	1.191
Tsjechië	17	13	6
Verenigd Koninkrijk	5	5	5
Totaal EU-landen	37.582	33.806	27.481
3e landen	30	38	127

Schape/Geiten vanuit Nederland

NAAM	2016	2017	2018
België	557	712	611
Bulgarije			3
Cyprus	1	1	
Denemarken	4	3	2
Duitsland	324	400	303
Estland	1	1	1
Frankrijk	272	226	162
Griekenland		3	1
Hongarije	7	6	4
Ierland	5	1	2
Italië	2	4	3
Letland		2	2
Litouwen			1
Luxemburg	10	4	5
Oostenrijk	6	4	1
Polen		1	
Portugal	3	2	4
Roemenië	2	3	2
Slovenië			
Slowakije		1	1
Spanje	2	2	
Tsjechië	6	3	3
Verenigd Koninkrijk	17	25	28
Zweden	1	1	1
Totaal EU-landen	1.220	1.405	1.140
3e landen	7	9	16

Pluimvee vanuit Nederland

NAAM	2016	2017	2018
België	6.516	4.388	3.698
Bulgarije			
Cyprus	3	4	7
Denemarken	13	17	11
Duitsland	7.135	6.965	6.736
Estland		2	
Finland	6	33	12
Frankrijk	202	152	138
Griekenland		1	
Hongarije	2	5	2
Ierland	7		1
Italië	36	35	35
Kroatië		1	1
Litouwen	18	56	28
Luxemburg	8	7	6
Malta	3	6	3
Oostenrijk	60	95	85
Polen	1.176	1.246	1.202
Portugal	3	3	4
Roemenië	1		
Slovenië		1	3
Spanje	54	118	99
Tsjechië	1	3	8
Verenigd Koninkrijk	231	142	140
Zweden	8	8	9
Totaal EU-landen	15.483	13.288	12.228
3e landen	487	468	354

Overige dieren vanuit Nederland

NAAM	2016	2017	2018
België	53	20	31
Bulgarije			2
Cyprus	5		
Denemarken	3	5	2
Duitsland	65	63	89
Estland			2
Finland	2		
Frankrijk	76	70	38
Griekenland	1		1
Hongarije	7	11	3
Ierland	4	2	4
Italië	15	12	20
Kroatië	1	4	
Letland	4	1	3
Litouwen	1		
Luxemburg	10	1	
Oostenrijk	6	3	1
Polen	12	7	5
Portugal	3	2	2
Roemenië	2	2	3
Slovenië			
Slowakije	2		2
Spanje	12	12	8
Tsjechië	10	14	5
Verenigd Koninkrijk	40	35	52
Zweden	8	2	5
Totaal EU-landen	342	266	278
3e landen	36	13	20

Hieronder volgen de overzichten van inkomende zendingen van levende dieren vanuit TRACES.

Paarden naar Nederland

NAAM	2016	2017	2018
België	1.422	1.535	1.601
Bulgarije	107	50	3
Cyprus	1	1	2
Denemarken	75	44	66
Duitsland	2.970	3.642	4.224
Estland	12	21	20
Finland	49	79	117
Frankrijk	470	400	465
Griekenland	1	2	
Hongarije	154	221	172
Ierland	290	273	364
Italië	375	425	527
Kroatië	9	7	9
Letland	9	12	8
Litouwen	9	15	15
Luxemburg	3		1
Malta	1	6	3
Oostenrijk	99	117	54
Polen	98	88	119
Portugal	74	116	142
Roemenië	6		6
Slovenië	10	12	14
Slowakije	18	16	26
Spanje	689	715	777
Tsjechië	81	133	112
Verenigd Koninkrijk	4.872	4.849	4.728
Zweden	34	117	137
Totaal EU-landen	11.938	12.896	13.712
3e Landen	338	363	361

Runderen naar Nederland

NAAM	2016	2017	2018
België	4.331	4.557	5.224
Denemarken	475	445	479
Duitsland	6.620	6.115	6.209
Estland	126	80	118
Finland		1	
Frankrijk	394	495	397
Hongarije	36	18	9
Ierland	122	181	212
Italië	11	6	5
Letland	129	122	129
Litouwen	64	66	51
Luxemburg	420	450	505
Malta			
Oostenrijk	10	8	10
Polen	114	53	42
Roemenië			
Slowakije	39	14	13
Spanje	9	8	12
Tsjechië	149	157	197
Verenigd Koninkrijk	39	61	73
Zweden	3		6
Totaal EU-landen	13.091	12.837	13.691
3e landen	3	1	3

Varkens naar Nederland

NAAM	2016	2017	2018
België	6.396	6.423	4.763
Denemarken	921	1.189	1.179
Duitsland	443	535	664
Frankrijk	131	143	78
Hongarije	30	52	25
Ierland	2		
Kroatië	1		
Luxemburg	1		
Oostenrijk			1
Polen	3		
Portugal			1
Spanje		1	5
Tsjechië	4	6	5
Verenigd Koninkrijk	11	11	10
Totaal EU-landen	7.943	8.360	6.731
3e landen	16	28	16

Schape/geiten naar Nederland

NAAM	2016	2017	2018
België	179	90	73
Denemarken	6	4	5
Duitsland	146	127	138
Estland	19	22	32
Frankrijk	8	13	9
Griekenland			1
Hongarije			
Ierland	22	29	9
Italië		1	
Letland	3	1	2
Litouwen	5	2	
Luxemburg	26	14	15
Oostenrijk		1	1
Polen	12	21	17
Roemenië	4		
Slovenië		1	
Spanje	3		3
Tsjechië	36	36	35
Verenigd Koninkrijk	116	63	84
Zweden			
Totaal EU-landen	585	425	424
3e landen		1	

Pluimvee naar Nederland

NAAM	2016	2017	2018
België	4.957	6.147	7.587
Bulgarije		1	
Denemarken	945	749	632
Duitsland	42.950	44.573	39.957
Finland		1	
Frankrijk	547	803	751
Hongarije		4	
Italië			1
Oostenrijk	3		5
Polen	187	17	11
Portugal			1
Spanje	2	2	8
Tsjechië	9	8	3
Verenigd Koninkrijk	463	371	313
Zweden	35	26	99
Totaal EU-landen	50.098	52.702	49.368
3e landen		2	

Overige dieren naar Nederland

NAAM	2016	2017	2018
België	196	285	205
Bulgarije	289	100	104
Cyprus	244	388	752
Denemarken	70	61	46
Duitsland	197	189	200
Estland	1		2
Finland	2	2	2
Frankrijk	68	74	82
Griekenland	3	3	3
Hongarije	303	519	899
Ierland	211	286	351
Italië	162	46	34
Kroatië	14	17	14
Letland	3	2	3
Litouwen	2	2	1
Luxemburg	2	1	
Malta			1
Oostenrijk	13	14	12
Polen	125	287	676
Portugal	15	37	17
Roemenië	2.726	3.796	6.665
Slovenië	1	2	2
Slowakije	172	247	378
Spanje	773	837	761
Tsjechië	318	377	415
Verenigd Koninkrijk	105	111	96
Zweden	14	17	15
Totaal EU-landen	6.029	7.700	11.736
3e landen	17	12	21

Vraag 37

Hoeveel overtredingen zijn er de afgelopen tien jaar geconstateerd bij diertransporten?

Antwoord 37

Sinds 2011 publiceert de NVWA jaarlijks haar controleresultaten in de MANCP-rapportages.⁸ Uit die cijfers blijkt het volgende:

Jaartal	Aantal wegcontroles	Aantal waarbij een overtreding is geconstateerd
2011	2.644	380
2012	2.273	360
2013	2.362	465
2014	1.822	430
2015	2.215	550
2016	3.629	1.105
2017	2.067	564

Vraag 38

Hoeveel controles van diertransporten worden uitgevoerd door twee NVWA-medewerkers?

Antwoord 38

Alle controles van diertransporten door de vervoersteams worden uitgevoerd door twee NVWA-medewerkers.

Vraag 39

Hoe vaak is het in de afgelopen tien jaar voorgekomen dat een NVWA-medewerker op basis van een risico-inschatting een dierenarts heeft meegevraagd naar een inspectie van een diertransport?

⁸ <https://www.nvwa.nl/over-de-nvwa/organisatie/jaarverslagen-en-jaarplannen-nvwa/multi-annual-national-control-plan-mancp>

Antwoord 39

Hierover worden geen gegevens geregistreerd.

Vraag 40

Hoe vaak is het in de afgelopen tien jaar voorgekomen dat een NVWA-medewerker tijdens een inspectie van een diertransport een dierenarts heeft opgeroepen?

Antwoord 40

Hierover worden geen gegevens geregistreerd.

Vraag 41

Hoe vaak is het in de afgelopen tien jaar voorgekomen dat een NVWA-medewerker op basis van een risico-inschatting de politie heeft meegevraagd naar een inspectie van een diertransport?

Antwoord 41

De politie en de NVWA registreren dit niet specifiek in hun systemen. Deze assistentie valt onder het bij vraag 28 genoemde gemiddelde.

Vraag 42

Hoe vaak is het in de afgelopen tien jaar voorgekomen dat een NVWA-medewerker tijdens een inspectie van een diertransport de politie heeft ingeschakeld?

Antwoord 42

De politie en de NVWA registreren dit niet specifiek in hun systemen. Deze assistentie valt onder het bij vraag 28 genoemde gemiddelde.

Vraag 43

Hoeveel veemarkten vinden er plaats op jaarbasis, uitgesplitst per diersoort? Bij hoeveel hiervan is een NVWA-medewerker aanwezig?

Antwoord 43

Evenementen, inclusief markten moeten van tevoren gemeld worden bij de NVWA. Echter bij deze meldingen wordt de diercategorie niet apart bijgehouden.

Bekend is wel dat er jaarlijks 5 middelgrote tot grote paardenmarkten worden gehouden in Nederland. Op of rondom deze paardenmarkten zijn NVWA-medewerkers aanwezig. Veemarkten waar runderen, varkens, schapen en geiten verhandeld worden bestaan niet meer in Nederland.

Daarnaast worden op verschillende plaatsen in Nederland jaarmarkten gehouden waar een relatief klein aantal dieren aanwezig is. Deze jaarmarkten hebben vooral een toeristische functie. Op deze jaarmarkten is de NVWA niet structureel aanwezig.

Vraag 44

Hoeveel overtredingen zijn er de afgelopen tien jaar geconstateerd bij veemarkten?

Antwoord 44

Controles op vee- en paardenmarkten worden niet standaard als aparte categorie vastgelegd. Voor de jaren 2016 en 2017 zijn wel aparte overzichten voor de paardenmarkten opgesteld. 2018 is nog in analyse. Bij controles op paardenmarkten is in 2016 en 2017 het volgende vastgesteld:

Welzijnsinspecties op markten

2016: op 7 paardenmarkten welzijnsinspecties uitgevoerd.

2017: op 4 paardenmarkten welzijnsinspecties uitgevoerd.

Hierbij zijn geen overtredingen vastgesteld

Inspecties van vervoermiddelen die paarden aan- en afvoeren op een paardenmarkt

2016: 97 inspecties uitgevoerd op 7 paardenmarkten; 76 inspecties betroffen geladen vervoermiddelen, 21 keer was er een lege wagen.

- Van de 76 geladen wagens was 39% niet akkoord. Een deel hiervan betrof welzijnsovertredingen.

2017: 105 inspecties uitgevoerd op 9 paardenmarkten; 82 op geladen vervoermiddelen en 23 op lege wagens.

- Van geladen wagens was 34% niet akkoord. Een deel hiervan betrof welzijnsovertredingen.

Vraag 45

Hoeveel controles van veemarkten worden uitgevoerd door twee NVWA-medewerkers?

Antwoord 45

Controles op een paardenmarkt worden uitgevoerd door een dierenarts en een inspecteur van de NVWA.

Vraag 46

Hoe vaak is het in de afgelopen tien jaar voorgekomen dat een NVWA-medewerker op basis van een risico-inschatting een dierenarts heeft meegevraagd naar een inspectie van een veemarkt?

Antwoord 46

Zie mijn antwoord bij vraag 45.

Vraag 47

Hoe vaak is het in de afgelopen tien jaar voorgekomen dat een medewerker tijdens een inspectie van een veemarkt een dierenarts heeft opgeroepen?

Antwoord 47

Zie mijn antwoord bij vraag 45.

Vraag 48

Hoe vaak is het in de afgelopen tien jaar voorgekomen dat een medewerker op basis van een risico-inschatting de politie heeft meegevraagd naar een inspectie van een veemarkt?

Antwoord 48

De politie registreert dit niet specifiek in de politiesystemen. Deze assistentie valt onder het bij vraag 28 genoemde gemiddelde.

Vraag 49

Hoe vaak is het in de afgelopen tien jaar voorgekomen dat een medewerker tijdens een inspectie van een veemarkt de politie heeft ingeschakeld?

Antwoord 49

De politie en de NVWA registreren dit niet specifiek in hun systemen. Deze assistentie valt onder het bij vraag 28 genoemde gemiddelde.

Vraag 50

Hoeveel verzamelplaatsen zijn er, uitgesplitst per diersoort? Hoe vaak zijn deze door de NVWA gecontroleerd in de afgelopen tien jaar?

Antwoord 50

Deze gegevens zijn voor verzamelcentra en controleposten openbaar beschikbaar in de MANCP-jaarverslagen⁹, waarbij de cijfers voor 2018 moeten nog worden vastgesteld.

⁹ <https://www.nvwa.nl/binaries/nvwa/documenten/nvwa/organisatie/mancp-jaarverslagen/2016/mancp-meerjarig-nationaal-controleplan-nederland-jaarverslag-2017/mancp-meerjarig-nationaal-controleplan-nederland-jaarverslag-2017.pdf>

Jaartal	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Aantal erkende VC's ¹ :	74	80	77	76	76	77
– varken	19	20	20	20	21	21
– rund	63	60	64	63	61	62
– schaap/geit	35	28	28	26	26	27
Aantal inspecties:	237	314	298	253	281	389
– varken					72	73
– rund					122	215
– schaap/geit					87	101

¹ Een VC (=verzamelcentrum) kan voor meerdere diersoorten erkend zijn.

Jaartal	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Aantal Controleposten:	4	4	4	5	5	5
– varken				1	1	1
– rund				3	3	3
– schaap/geit				1	1	1
Aantal inspecties:	4	8	7	11	7	5
– varken					2	1
– rund					5	3
– schaap/geit						1

Vraag 51

Hoeveel overtredingen zijn hierbij geconstateerd?

Antwoord 51

Jaartal	Aantal overtredingen
2012	20
2013	34
2014	23
2015	20
2016	6
2017	10

Vraag 52

Hoeveel controles bij verzamelplaatsen worden uitgevoerd door twee NVWA-medewerkers?

Antwoord 52

De systeemininspectie erkenningonderhoud wordt door twee personen uitgevoerd. De indicatieve jaarlijkse bezoekenormering¹⁰ bij deze inspectie gaat uit van een inspectie van 2 uur per persoon. De overige inspecties en keuringen worden normaliter door een persoon uitgevoerd. Overigens worden de keuringen bij een aantal verzamelcentra voor export momenteel door twee toezichthouders uitgevoerd in het kader van het vier-ogenprincipe, zoals ik uw Kamer in mijn brief van 12 juni jl. heb laten weten.

Vraag 53

Hoe vaak is het in de afgelopen tien jaar voorgekomen dat een NVWA-medewerker op basis van een risico-inschatting een dierenarts heeft meegevraagd naar een inspectie van een verzamelplaats?

Antwoord 53

Inspecties en keuringen bij een verzamelcentrum worden in vrijwel alle gevallen door een dierenarts van de NVWA uitgevoerd.

Vraag 54

Hoe vaak is het in de afgelopen tien jaar voorgekomen dat een medewerker tijdens een inspectie van een verzamelplaats een dierenarts heeft opgeroepen?

¹⁰ <https://www.nvwa.nl/binaries/nvwa/documenten/nvwa/organisatie/tarieven/2017/nvwa-normeringskader-levend-vee-2019/Normeringskader-levend-vee-2019.pdf>

Antwoord 54

Er vindt hiervan geen systematische registratie plaats bij de NVWA.

Vraag 55

Hoe vaak is het in de afgelopen tien jaar voorgekomen dat een medewerker op basis van een risico-inschatting de politie heeft meegevraagd naar een inspectie van een verzamelplaats?

Antwoord 55

De politie en de NVWA registreren dit niet specifiek in hun systemen. Deze assistentie valt onder het bij vraag 28 genoemde gemiddelde.

Vraag 56

Hoe vaak is het in de afgelopen tien jaar voorgekomen dat een medewerker tijdens een inspectie van een verzamelplaats de politie heeft ingeschakeld?

Antwoord 56

De politie en de NVWA registreren dit niet specifiek in hun systemen. Deze assistentie valt onder het bij vraag 28 genoemde gemiddelde.

Vraag 57

Kunt u deze vragen één voor één beantwoorden?

Antwoord 57

Ja.